

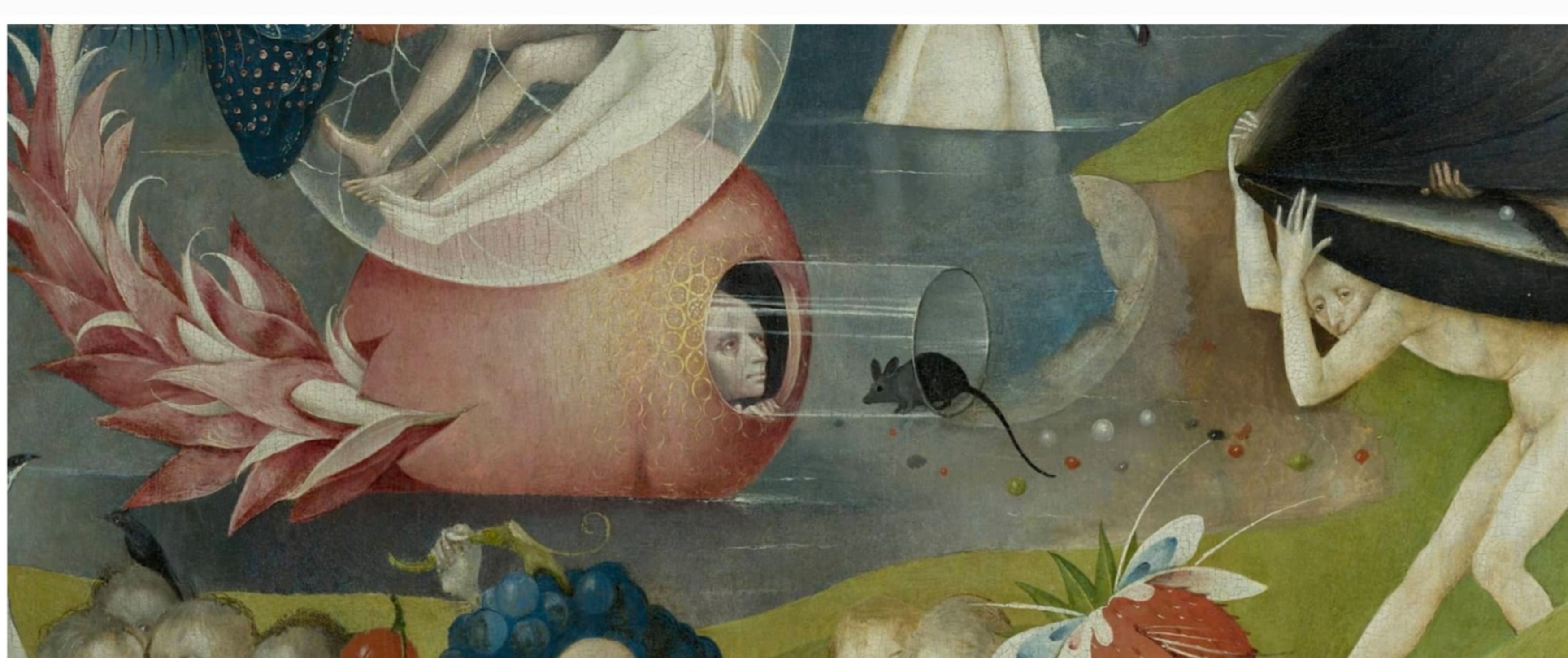
El sistema de l'avarícia

[Inici](#) / [La col·lecció](#) / [Quadern N°238](#) / [El sistema de l'avarícia](#)

Temps de lectura: 3 minuts

ORIOI PONSATÍ-MURLÀ

«Greed, for lack of a better word, is good» ('l'avarícia, a falta d'una paraula millor, és bona'). Aquesta frase, pronunciada per l'inversor de Wall Street Gordon Gekko (Michael Douglas), a la pel·lícula *Wall Street* (1987), determina en bona part l'associació que, en el nostre imaginari col·lectiu, establim entre avarícia i capitalisme. El nostre sistema econòmic ha aconseguit passar per sobre del «pecat» individual de l'avarícia i convertir-lo en estructural. No és que en Pere o la Maria siguin avars. És que en som tots perquè ningú no pot decidir viure al marge d'un sistema que ho és de manera intrínseca. Si això fos així, naturalment, l'única alternativa que ens quedaria seria canviar de sistema. Tanmateix, segurament, convindria fer unes quantes puntualitzacions a aquesta mena d'eufòria transformadora que mou tot allò que anomenem moviments anticapitalistes (i que, ben bé, ningú no acaba de saber què proposen, més enllà de la negació del sistema actual). Aquí en farem només una, perquè l'espai és limitat i la paciència del lector, també.

Detall d'*El jardí de les delícies* de Hieronymus Bosch.

Cap crítica que fem al sistema en el seu conjunt no pot passar per alt que un sistema, com una institució, una comunitat de veïns o una família, està compost per persones concretes amb noms i cognoms. I, en aquest sentit, no ens és lícit obviar que tots els nivells de responsabilitat (des de la individual fins a la cívica i institucional) determinen, en major o menor mesura, el funcionament del sistema, que no és mai autònom ni està programat i predeterminat. El nostre sistema econòmic ni impedeix ni penalitza l'economia cooperativa, la circular o l'ecològica, que, sovint, comporten costos infinitament menors que els que promou l'economia neoliberal. Ningú no t'obliga a comprar roba nova, vehicles nous, ordinadors o telèfons nous, ni a comprar i llençar desenes d'envasos de plàstic cada any que podries reomplir i reutilitzar.

Si determinades propostes presumptament revolucionàries fa anys que pateixen un descrèdit majúscul potser té alguna cosa a veure amb el fet que hàgim de contemplar l'espectacle diari que protagonitzen tota mena de carallots amb altaveu que tenen tot el dia la classe treballadora i l'anticapitalisme als llavis però que han estudiat en universitats privades i porten la mainada a escoles *de pago*, tenen estalvis (!) dipositats a ca l'Isidro, porten ulleres que ni vostè ni jo no ens podem permetre mai a la vida, viuen en pisos de propietat, es desplacen en vehicle privat perquè si no perden massa temps anant d'un lloc a l'altre i van de rebaixes quan el disciplinat calendari capitalista ho prescriu. Mentrestant, la classe treballadora, que ni és ni deixa de ser anticapitalista sinó que fa el que bonament pot amb el que bonament guanya, separa la fracció de la brossa en divuit cubells diferents repartits pels racons més insospitats del seu piset de 60 metres quadrats, temerosa de no destruir el planeta amb una pela de plàtan dipositada en el contenidor erroni, compra les samarretes del nen per 2 € en una botiga de segona mà i els patins de Reis a la nena per Wallapop, va amunt i avall en una bicicleta atrotinada i fa tres anys que reomple les mateixes quatre ampolles de sabó (de la roba, del gel de dutxa, del xampú i de rentar plats —a mà, naturalment, perquè a l'espai de la cuina on hi hauria d'haver el rentavaixelles hi té set cubells amuntegats per reciclar brossa—) en una botiga de sabons a granel. En definitiva, que aquest sistema presumptament avar sovint fa la impressió d'estar poblat per tota mena d'estaquiots transvestits d'adversaris interns que, de fet, no demostren cap intenció real de canviar res, mentre carreguen, a cada paraula que pronuncien, les espatlles de la consciència de tots aquells que, amb la seva actuació diària, inventen cada dia, sense necessitat de proclames ni abrandaments, noves formes de relacionar-nos econòmicament. El sistema ni és ni deixa de ser avar. Perquè no té vida pròpia. L'acudit de la mà invisible del mercat ja fa dies que vam deixar de creure'ns-el i tots sabem perfectament que les mans tenen noms i cognoms i són perfectament visibles.

Comparteix a Whatsapp

[Vols rebre els articles al teu correu electrònic?](#)

Oriol Ponsatí-Murlà

Oriol Ponsatí-Murlà (Figueres, 1978) és doctor en Filosofia per la Universitat de Girona i professor de filosofia antiga en aquesta mateixa universitat. El 2011 funda Edicions de la Ela Geminada, on ha editat títols tant de literatura com de pensament. Va ser comissari de l'Any Bertrana (2017) i director de [...]

LLEGIR MÉS